

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Ascensionis Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO ASCENSIONIS.
D. N. I. C.

CONCIO PRIMA.

Textus. Exprobravit incredulitatem eorum. Marci 16. cap.

Thema. Qui corrigit Proximum, multum sibi meretur.

Exordium.

Angelicus Doctor docet, Part. 2. Quæst. 113. *Bonum est unius anima, majus est, quam bonum naturæ universi.* Causam annectit S. Bernardus, *Complut. 3. Totus iste mundus, ad unius anima pretium aliquid non potest, non enim pro toto mundo Deus, animam dare voluit, quam pro animâ hominis dedit.* Atqui gratia acquiritur, procuratur, sedulâ correctione, & correptione, qui fraternè proximum corrigit, ad emendationem perducitur.

Textus Scripturae.

Audiamus Sacram Scripturam: *Qui corrigit hominem, gratiam postea inveniet:* inquit Salomon Prov. 17. *Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum, inter te ipsum solum, si te audierit, lucratus es fratrem tuum,* Matth. 18. cap. *Qui converti fecerit peccatorem, ab errore viæ suæ, salvam animam ejus à morte, & operit multitudinem peccatorum, peccatorum.* Audiamus Patres: *Magna mercedis est,* inquit S. Gregorius hom. 26. *eripere carnem à morte, quamquam morituram, quam est meriti, à morte animam liberare, in cælesti Patriâ, sine fine vitam.* Conformiter scribit S. Chrysostomus, Tom. 6. Hom. 6. de correptione: *Magnum bonum est, inopiâ peccatorum misereri, secundum*

Patres.

S. Gregorius
S. Chrysostomus.

iale tamen, quale est, ab errore alios avocare; nihil enim cum anima conferendum, ne mundus quidem universus: quamvis immensam pecunia vim, pauperibus elargiaris, nihil tamen tale prestabis, quale, si vel unam animam convertas. Et iterum Hom. 7. in Genes. Ut anima corpore melior est, ita iis, qui indigentibus pecunias, & facultates suppeditant, majoribus præmiis digni sunt ii, qui admonendo in viam rectam desides ducunt. Præclare scribit Simon à Cassia, lib. 9. cap. 44. *Corripiens in magnis lucris efficiatur: nulla majora lucra, quam animarum, pretiosior est illa negotiatio, quam auri & argenti, primi & purissimi.* Unde inquit S. Dionysius Areopagita, in Axiomate: *Omnium divinarum divinisima extat perfectio, Dei cooperatorem esse in salute animarum, ad suum Creatorem.* Et Albertus Magnus, in Lucæ cap. 17. scribit: *Nullum opus ita placet Deo, sicut fraterna reductio, qua ex charitate producitur.* Consolatè loquitur S. Bernardinus Tom. 4. serm. 22. *Si dares omnia pro Deo, non tantum lucraberis, quantum corrigendo proximum.* S. Hieronymus habet citatus à S. Thomâ, in Catenâ aureâ: *Per salutem alterius, nobis quoque acquiritur salus.* Concludit glossa interlinearis, in Epistolam S. Jacobi. *Qui errantem corrigit, per hoc ampliora gaudia vita cælestis sibi conquirat.* S. Spiritus gratiâ, desuper Conceptus pandam.

Simon à Cassia.

S. Dionysius Areopagita.

Albertus Magnus.

S. Bernardinus.

S. Hieronymus.

CONCEPTUS I.

Christus Magister noster, Joann. 17. cap. quasi ex Justitiâ, præmium & mercedem, à Patre suo aeterno petit & postulat: *Opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam; clarifica me Pater, claritate, quam habui, priusquam mundus esset, apud te.* Infinita sunt Christi merita, ob quæ à Patre suo claritatem cœlestis gloriæ expetit, sed in specie, quale illud est opus, quod Christus allegat: *Opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam.* Fors est crudelissima passio, & mors in cruce perpessa? ante hanc verba citata protulit Christus, ergo opus, propter quod claritatem cœlestem,

Confirmatio seu Deductio.

O o ut

ut præmium, ut mercedem expetit, opus ab ipsâ passione, & morte crucis distinctum est: Quod nunc illud? nominat Rupertus Abbas, correctionem fraternam, instructionem proximi ad bonam ad animæ salutem intelligens; hanc autem quàm zelosissimè consummavit Christus, ut videre est Joann. 3. cap. Nicodemus palam suam in Christum profiteri timuit; hinc semper noctu, Magistrum Christum accessit; Correctione desuper indigebat, quàm suavissimè Salvator impertitur: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest intrare in Regnum Dei; quod natum est ex carne, caro est, & quod natum est ex spiritu, Spiritus est: non moritur, quoniam dixi tibi, oportet vos nasci denuò, Spiritus ubi respicit. Correxerat hinc timorem Nicodemi, majorem, animosiorum Spiritum reassumendum esse, instruxit. Sic correxerat, & instruxerat mientes Apostolos: Sic, non potuistis unâ horâ vigilare mecum; vigilate & orate, ut non intretis in tentationem; Spiritus promptus est, caro autem infirma, Matth. 26. cap. Quàm suavitè correxerat Samaritanam illam, Joann. 4. *Quinque viros habuisti, nunc quem habes, non est tuus.* Correctio fraterna, instructio secreta, est ergo illud opus speciale, quod gloriâ cœlesti præcedendum filius Dei postulat: in documentum nobis, quàm Deo grati & acceptum, meritorium opus faciat, qui fratrem errantem corripit, monet, hortatur, instruit; opus inquam adeò meritorium, ut claritate æternâ, gloriâ cœlesti, indubiè Deus illuminet, ut scriptum legimus Danielis cap. 12. *Qui ad justitiam dormiunt multos, fulgebunt sicut stelle, in perpeuas æternitates.**

CONCEPTUS II.

Apostolos suos, Christus in ultimâ cœnâ, in Sacerdotes consecravit, illis verbis: *Hoc facite in meam commemorationem.* Quotum nunc Sacerdotes Christus diligit, foveat, eis additus sit, demonstravit illo opere charitatis insigni, ubi sacerdotum pedes lavavit, ut legere est Joann. 13. cap. Ubi autem eventum est, ut Apostolos suos Christus, ut Correctores, Corruptores, Doctores, Instrutores errantium, malè operantium, in univèrsum mundum ablegaret.

Ite in uniuersum mundum, & predicato Evangelium omni creatura.
 Matth. 26. cap. Christus non unum, sed omnem charitatis actum, eis
 exhibet; non unam corporis partem, sed totum corpus, omnia
 membra charitate profundit, donis de cœlo ditat, & præmiat;
Repleti sunt omnes Spiritu S. Act. 2. cap. Correctores, correptores,
 Doctores, instructores donis Spiritus cumulat: ad innuendum, quam
 gratum, acceptum Deo opus sit, correctio, ac proximorum discre-
 ta instructio. Verissimè Bernardinus, ut supra: *Si dares omnia pro
 Deo, non tantum lucraris, quantum corrigendo proximum.*

CONCEPTUS III.

Triginta argenteis diuenditus est Christus Salvator noster. *Con-
 stituerunt ei triginta argenteos,* Matth. 26. cap. Cur rectè trigin-
 ta? volunt interpretes, per triginta argenteos denotari annos, qui-
 bus vixit, & conversatus est Christus in terrâ; si sic, quæ causa subest,
 quod solum triginta argenteos constituent, cum tamen Christus
 triginta tribus annis vixisse tradatur? Pro ultimis tribus annis vi-
 tæ Christi, nullum pretium constituunt, ultimos tres annos con-
 uersationis inæstimabiles, nullo pretio taxandos, tacitè fatentur.
 Quare? ultimis tribus annis correctorem, correptorem, Doctorem,
 instructorem egit Jesus; corrigere proximum, ad viam virtutis re-
 ducere, in bonis actibus & moribus, ad salutem benè instruere, tan-
 ti meriti actio est, nullo pretio temporali taxanda, meritoria omni-
 bus donis & gratiis diuinis. Audiamus S. Bernardinum Tom. 2. Serm.
 28. Art. 2. cap. 1. *Considerandus est fructus fraterna correctionis,
 qui triplex est; primus est lucrum anima unius; secundus infusio
 gratiæ; tertius adeptio gloriæ.* Consolatè scribit S. Chrysostomus,
 Tom. 6. Hom. de Correctione: *Quod neque ieiunium, neque humi-
 dormitio, neque aliud quoddam opus bonum, præstare potest, hoc
 curata fratris salus efficere potest.*

CONCEPTUS IV.

Claudius in Paneg. Olibrii refert, Romanos plurimas & varias
 parâsse coronas, quibus heroës præmiabant: erat primò corona
 trium-

trumpalis, quæ dabatur Imperatoribus, de hostibus suis triumphantibus. Corona obsidionalis, quam offerebant iis, qui locum aliquem ab obsidione liberabant; Muralis, quam Reges concedebant iis, qui primi hostium ascendebant muros, & in eis signa sua collocabant; Castrensis, quæ donabatur ei, qui in prælio primus hostium irruerat castra; Navalis, quam illi dabant, qui primus hostium invadebat naves; Civica, quæ coronabatur ille, qui civem aliquem à mortis eripiebat periculis: Omnes enumeratæ coronæ ex auro, & argento pretiosæ erant, præter civicam, quæ simpliciter ex ligno constructa fuit. Ita Plinius lib. 16. cap. 5. *Cum res quas coronas auro commendarent, salutem civium in pretio non noluissent.* Sed cur coronam civicam non pari modo pretiosam ex auro & gemmis divitem construxerunt? indicare voluerunt Romani, omnia heroica facta, & gesta, ut triumphos obtentos, obsidionem solutam, mœnia conscensa, castra expugnata &c. digne auro, gemmis, & thesauris solvi, & compensari posse; sed par, & dignum præmium reperiri in mundo non posse, quo honoraretur, præmiarent eum, qui proximi salutem operam navaret, qui civem aliquem conservaret: In cœlesti, & opulento cœlorum arario, in ejusmodi homine, solum dignam posse reperiri coronam, & præmium, & præmium, sibi persuadebant. Qui proximum digne corrigit, civem cœli lucratur & conservat: *Qui converti fuerit peccatorem ab errore via sua, salvabit animam ejus à morte.* Jacobi 5. cap. Præmium condignum pro eo non est in hoc mundo, immarcescibilis corona gloriæ, expectat eum in cœlis. Dicitur S. Chrysostomus Hom. 3. in Genes. *Si pro pecuniarum sumptibus, & largitione, tot coronæ, tantæ merces, tanta fiat retributio, quomodo non plurima bona, pro allato animâbus auxilio nobis reddentur?* Patet hoc ex Jeremiâ cap. 15.

CONCEPTUS V.

Si separaveris pretiosum à vili, quasi os meum eris, inquit Deus ad Jeremiam 15. cap. Separare pretiosum à vili, inquit S. Chrysostomus modò citatus, est per discretam correctionem, proximum

ab errore ad virtutem, quasi manuducere: qui sic utiliter corrigi-
git, *quasi os meum erit*, promittit Deus. Quid est hoc? Quasi os
meum eris? sunt Doctores, qui per os Dei, omnem cœli gratiam,
favorem, clementiam, omne bonum intelligunt: juxta verba Pſal-
44. *Eruclavit cor meum verbum bonum.* Tirinus Commentario
in Jeremiam, per os Dei intelligit Dei paternam undique assisten-
tiam, auxilium, adjutorium; quasi Deus promitteret, discretè proxi-
mum corrigenti, & errantem ad viam veritatis reducenti, omnem
cœli gratiam, favorem, & clementiam, paternam semper assisten-
tiam & auxilium. Nervosè concludit S. Chrysoſtomus, ut superiori
Conceptu finiit: *Qui ab errore ad veritatem, proximum velut
manuducit, aut à peccato ad virtutem, quantum homo valet, viam
illi monstrat, ille me (Deum inquam) imitatur.* Si Deum imitatur,
quantum gratiis cœlestibus ditabitur, remunerabitur; optimè S.
Bernardinus: *Si dares omnia pro Deo, non tantum lucraberis, quan-
tum corrigendo proximum.*

Hortor ergo omnes cum S. Paulo 2. ad Timoth. cap. 4. *Inſta oppor-* *Epilogus.*
tune, importune, argue, obſecra, increpa, in omni patientiâ, & doctri-
nâ. Exinde promittit S. Petrus 1. Epist. cap. 5. *Et cum apparuerit Prin-*
ceps Paſtorum, accipietis immarceſcibilem gloria
coronam. Amen.

O o 3

PRO

PRO FESTO ASCENSIONIS
DOMINI.

CONCIO SECUNDA.

Textus. *Elevatus est in caelum.* Marci 16. cap.

Thema. Virtuti indubitatum manet praemium.

Exordium.

Irduosa ac bona vitæ Academicus attribuit Emiliæ
Cornucopiam pretiosissimis refertam, cum lemmate
Tandem præmiabitur virtus: eleganter de certop
mio virtutis, in Amphitrione scribit Plautus :

Virtus praemium est optimum, vit
omnibus
Rebus anteit profectò ; libertas, f
vita,
Res, Parentes, Patria, & prognati tut
tur, servantur,
Virtus omnia in se habet: omnia ad
bona, quem penes est virtus.

*Textus S.
Scriptura.*

Probemus Sacrà Scripturâ, ac SS. Patribus: *Ibunt de virtute
virtutem, videbitur Deus in Sion.* Canit David Psal. 83. *In
cunq̄ue die invocavero te, exaudies me; multiplicabis in
ma mea virtutem.* De virtuoso inquit Eccles. cap. 6. *Quis*

arat, & qui seminat, accede ad illam, (virtutem nempè) & susti-
 ne, (id est, exspecta) bonos fructus illius, in opere enim illius exigu-
 um laborabis, & citò edes de generationibus illius. De virtute lo-
 quitur Salomon in Prov. cap. 3. Longitudo dierum in dextera ejus,
 & in sinistra illius divitiae, & gloria. Et iterum Eccles. cap. 4. Qui
 tenuerit illam (virtutem inquam) vitam hereditabunt, & quo
 introibit, benedicet Deus. Unde Sapientiae 7. testatur: Venerunt
 autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas,
 per manum illius. Hinc concludit Eccles. cap. 6. In novissimis in-
 venies requiem in eâ, & convertetur tibi in oblectationem. Audia-
 mus Patres: Qui deficit sibi, ut virtuti adhaereat, accipit quod æ-
 ternum est. S. Ambrosius super Psalmum beati immaculati. Ubi
 virtus est, ibi & felicitas. S. Augustinus lib. 4. de Civit. Dei: Vir-
 tus gradus est ad gloriam, virtus mater est gloria, sola est cui glo-
 ria jure debetur, & securè impenditur. S. Bernardus serm. 1. de
 Natali S. Victoris, & iterum in serm. Vera divitiae non sunt opes,
 sed virtutes, quas secum conscientia portat, ut in perpetuum dives
 sit. S. Chrysostomus ait in Psal. 48. Nil facit nomen ita immorta-
 le, ut natura virtutis. Et in Psal. 134. Extremus virtutis finis
 est, quod facit ad summum bonorum fastigium pertingere, & Deo
 esse similes quantum conceditur. Concludit Cassiodorus in Epi-
 stola: Si benè merentibus aliena gratia non respondet, merces ta-
 men sua virtuti non deerit. Implorata Dei gratia desuper Con-
 ceptus dictabo.

Patres

S. Ambro-

sius.

S. Augusti-

nus.

S. Bernardus

S. Chryso-

stomus.

Cassiodorus.

CONCEPTUS I.

De Abel occiso inquit Sacra Genesis cap. 4. Vox sangui-
 nis fratris tui Abel, clamat ad me de terra. Vox & clamor non
 mortui, sed viventis sunt indicia, clamat vox sanguinis occisi Abel, er-
 go Abel occisus etiâ post funera vivit, immortalis existit? ita asserente
 Basilio Seleuciense Orat. 4. Vitam sustulisti, sed non & vocem ab-
 stulisti.

Confirmatio.

*stulisti. Sanguinem contra te accusatorem armasti, cade adu-
sarium concivisti tibi immortalem. Immortalem quid fecit. A-
lem? fecit virtus, fecit innocentia; temporanea fuit Abelis sa-
ficii hostia, sed vox resonabit Abelis æterna; inquit Naxera in
Regum cap. 14. §. 73. Præclare S. Augustinus lib. de vita bea-
Est aliquid si manet, si consistat, si semper tale est, ut est
Eleganter canit Anonymus:*

*Discite virtutem juvenes, nam sola beatos
Nos facit, & diræ non timet arma necis,*

Melius Seneca in Hercul:

*Nunquam Stygias fertur ad umbras
Inclita virtus, vivite fortes;
Nec lethæos serva per amnes
Vos fata trahent.*

Virtus, neque tempore perit, neque morte. Genesis 35. adu-
tur.

CONCEPTUS II.

*Debora, nutrix Rebecca, sepulta est ad radices Bethel
quercum: Genes. 35. Cur rectè subter quercum? Quercus æ-
tatis est Symbolum, inquit Naxera in cap. 18. libri 2. Regum.
demicus inscribit quercui hoc lemma: Durando secula vincit
ste Virgilio lib. 2. Georg.*

*Immota manet: multosque per annos
Multa virum volvens, durando secula vincit.*

Sub quercu sepelitur Debora, perennatura in æternitatem:
Deboram æternam fecit? dicit Scriptura: *Debora nutrix Rebe-
Philo de congressu quærendo, interpretatur: Rebecca hoc nomen
hebraicum, latinè significare Patientiam: Debora ergo nutrix*

becca, id est. *Patientia*: Debora quia Patientiam virtutum optimam, & maximam custodivit, & aluit, sub quercu sepelitur, in Symbolo deprædicatur, æternum vivens; virtus post funera vivit.

CONCEPTUS III.

S. Chrysologus Serm. 24. observat; Christum virtutes Apostolorum adjecto calculo numerare, & terminis, ac fine describere: præmio verò virtutis, Christus nullum calculum, numerum, seu terminum apponit: Audiamus Textum: *Si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita invenerit, beati sunt servi illi.* Lucæ 13. audistis virtutis calculum, numerum, ut duo, ut tria: percipiamus nunc præmium: *Faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis.* Quamdiu discumbere faciet? quantum temporis ministrabit illis? fors mille annis, centum mille annis? numerus non additur, æternum, sine fine intelligitur: Virtutes æternum habent præmium, mercedem nunquam terminaturam. Ita Philo, lib. de sacrif. *Virtutes carent tempore, non solum quia tempus omne potest virtuti famulari, sed quia virtutum præmia nesciunt terminis circumscribi.*

CONCEPTUS IV.

Numerorum cap. 17. Miraculum grande narratur: Arida & ficea virga Aaronis viruit, flores protulit, ac perdulces fructus: ita Textus: *Invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi; &urgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformati sunt.* Quid Deus hoc miraculo edocere voluit? Documentum indicat S. Gregorius lib. 14. Moral. cap. 28. *Ecce virga Levi viruit, & quid virtutis in munere Aaron haberet ostendit.* Ex mente ergo S. Gregorii, viredo, flos, & fructus virgæ Aaron, virtutem ejus designant. Virga viret: viredo, vitæ certum signum est; Sic virtuosi æternum vivent: subscribente David Psal. 3. *In memoria aterna eris justus.* De Virtuoso scribit S. Gregorius, lib. 11. Moral. cap. 54. *Eo ipso enim, quod facta sua solius Dei oculus imprimit, nomen sua memoria in aternitate figit;* Conformiter verbis Eccles.

P p

cap.

cap. 44. *Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, & nomen eorum vivit in generationem, & generationem:* Virga floret; flos coronae efformat, quasi virtuosi certo coronandi sint: Psalmista testatur: *Gloria & honore coronasti eum, & constituisti eum super opera manuum tuarum.* Virga, etiam fructus dulces protulit: Virtutes copiosos fructus mercedis temporalis, & aeternum praemium reportabunt. Huc faciunt verba 2. Regum. cap. 23.

CONCEPTUS V.

Sicut lux aurora, Oriente sole mane absque nubibus rutilat, & sicut pluvias germinat herba de terra, haec verba Doctissimus Sanctius virtuoso, virtutum studioso, inscribit; talis nempe est sicut lux aurorae cui Academicus subjungit lemma: *Cum luce letitiam:* Sic splendor virtutum salutem perennem corpori, animae una adfert: Aurorae inscribitur lemma: *Omnia inaurat,* sicut etiam aurora omnia opera aurea, id est, pretiosa, summi valoris, & pretiosissima, & sicut mediante sole ac pluvia tellus undique germinat, sic etiam virtus copiosissimos portat; Sic media virtute, virtuosus innumerebiles fructus felicitatum, honorum, dignitatum procurat. Ad haec verba Sancti: sicut lux aurorae &c. *Haec de justo, virtutes intelliguntur, cui Dominus Deus est, cujus vita, ut splendet animus, atque ornamentis, sic etiam aliis fortuna bonis, & ornamentis cumulatur.*

CONCEPTUS VI.

Considerate mecum ter-mitem JESUM, Magdalenam in domo Simonis, solum vocare mulierem, *vides hanc mulierem* Luca 7. In horto autem JESUS in forma hortulani Magdalenam apprensam, eam gratioso nomine MARIAM compellere; *Dicitur JESUS, MARIA,* Joannis 20. Cur hic Magdalenam gratiosissimo nomine MARIAM, compellat? Et quid hoc nomen MARIAM significat? ad utramque quaestionem respondeo: MARIAM, haec

gratiosum nomen, idem significare quod Dominam interpretatur Richardus à S. Laurentio lib. 1. de laudibus B. V. In hortum venit Magdalena, non amplius sordida peccatis, sed virtuosam pœnitens, & peccatorum generosa debellatrix, & virtuosam pœnitentem CHRISTUS, MARIAM, id est Dominam compellat, intelligas; virtutem imperare, virtutem dominare, virtutem ad regale solium, & sceptrum, ad coronas elevare, inaugurare, promoveri. Virtus perpetuum comitem habet fortunam. Videre est in filio prodigo.

CONCEPTUS VII.

Filium revertentem ad lares paternos insignivit ter optimus Pater annulo: *Dare annulum in manu ejus*, Luc. 15. Famelicum pascere, nudum vestire, paterna charitas exigebat, & filii dura necessitas postulabat, annulo ornare, videtur otiosum. Cur ergo Pater annulo nobilitat dexteram paulò ante sordescens? filius reversus ad Patris pedes supplex prostratus virtutis pœnitentiæ insigne exemplar est, annulus, honoris, dignitatis est insigne; virtuosè pœnitentem annulo exornat benevolus Pater, discamus: Virtutem nobilitare, virtutem honorum titulos, cum his optima quæque terræ ac cœli bona communicare. Ita S. Chrysostologus serm. 5. *Posuit annulum in manu ejus, annulum honoris, titulum libertatis, insigne pignus Spiritus.*

CONCEPTUS VIII.

Virtuosus valdè fuit Noë: *Vir justus atque perfectus in generationibus suis*: Genes. cap. 6. Virtute comite, invenit gratiam coram Domino, clementer conservatus à diluvio universali, Dominus mundi totius constituitur. Virtute, mansuetudine nitet David, virtus hæc Davidem ad Regnum & sceptrum promovit. Teste Saul Rege, 1. Regum 24. *Et nunc quoniam scio, quod certissimè regnaturus sis, & habiturus in manu tua Regnum Israël.*

Pp 2

Virtu

Virtute castitatis fulget Joseph, hac Duce Pharäonem Regem
habet amicum, qui eum pro Regem creavit Ægypti. Con-
dit nunc Arias Montanus in cap. 11. lib. Judicum: *Indicatur
tam egregiam virtutem esse, quam tamesi vulgaris opinio
quæ temeritas inimica invidia loco suo aliquando dimoveat;
men beator occasio, multo cum fœnore demum non restituit,
angustiore, honestioreque amplificet.*

Epilogus.

Hortor ergo cum Sponfa cap. 7. *Ascendamus in Palmam,
apprehendamus fructus ejus.* Palma est virtutis Symbolum, et
Christo virtutem amplectemur, ut in terris beati, ac bene-
dicti, & triumphantes cœlos conscendamus.
Amen.

IN FESTO ASCENSIONIS DOMINI.

CONCIO TERTIA.

Elevatus est in cælum. Marci 16.

Textus.

Post laborem, venit dulcis requies.

Thema.

IN Salvatore nostro cernimus thema assumptum, ad-
impletum, post labores & sudores captat hodie dulcem
requiem, mercedem, præmium, coronam, triumphum,
Elevatus est in cælum: Hæc Spes manet omni timora-
to Christiano; Caput suum Christum sequetur mem-
brum, fidelis Dei cultor, post labores, bonorum operum, post sudo-
res fortiter perpeffarum ærumnarum, gustabit requiem, recipiet
mercedem, & præmium, coronam & triumphum: ita Scriptura Sa-
cra: *Modicum laboravi, & inveni multam requiem.* Eccl. cap. 5.
Manus fortium, divitias portat. Prov. 16. & iterum cap. 12. *Manus*
fortium dominabitur. Et Sap. 3. inquit Salomon: *Bonorum laborum*
gloriosus est fructus. Christus ait Apoc. cap. 2. *Qui vicerit, dabo*
ei edere de ligno vita. Audiamus & Patres: *Est hic quod advertas,*
non esse scilicet quiescendum, nisi prius satis laboraveris, quemadmo-
dum & creator rum, Oleaster super caput 2. Genes. *Prius in cam-*
po actionis probari, & contra passiones rationem turbantes forti-
ter prevalere debemus, & tunc ad contemplationis Dei arcem con-
scendere. Lippomannus in cap. 32. Genes. *Unde caro in infimis diu-*
tius laborat, inde mens ad summa evolat. Scribit S. Gregorius lib.
7. Moralium cap. 6. & iterum: *Viri Sancti quos labores nunc veri-*
tati exhibent, tot remunerationis pignora, intra spei sue cubicu-
la,

Exordium.

*Textus Sa-
cra Scriptu-
ra.*

Patres.

Oleaster.

*Lippomann.
S. Gregorius.*

la, clausa tenent. Invocata S. Spiritus gratia, desuper Co-
ptus audiamus,

CONCEPTUS I.

Confirmatio Patientissimus Job, viatorem hominem mercenario comparat
Sicut mercenarii dies ejus, cap.7. Cur mercenario? Mercenarii
hoc mundo post labores, certas quietis habent horas, & paratam
mercedem, sic Deus optimus hominibus bene operantibus ac meriti
certam promittit quietis, ac refrigerii horam: *Venite ad me omnes
qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Matth. cap. 11.
Faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis. Lucæ 13. De-
per & mercedem, denarium diurnum regni cœlestis largissime
solvet: *Euge serve bone & fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, ego
multa te constituam, intra in gaudium Domini tui.* Hanc ver-
tem docet parabola, Matth. 20.

CONCEPTUS II.

Providus Pater-familias vocat operarios, alios hora tertia
sexta, & alios nona hora; S. Hieronymus per providum cœconomum
Deum intelligit, per operarios verò, homines in terris vitam
per horas; tertiam, sextam, & nonam, ac undecimam; ætatis
tæ hominum designantur; labores & opera, ad quæ optimus
omnes homines, omnis ætatis conducit, sunt pia, ac bona opus
sic scriptum legimus de primo homine Adamo: *Posuit eum
in Paradisum voluptatis, ut operaretur*, Genes. 2. Ut operatus
id est, *ut in laude, & gratiarum actione creatori suo fidem
mum gereret.* Inquit Rupertus Abbas: Piè ac benè ergo qui op-
ratus fuerit, eum sequetur merces & quies, *Voca operarios, & pro-
de eis mercedem, & acceperunt singulos denarios: Qui hora tertia
venerunt, acceperunt denarium, & qui hora undecima inchoarunt
& denario diurno remunerati sunt, nullus vacuum, sine premio
discessit: discamus hinc: post labores bonorum operum quem
fruiturum optatâ requie beatitudinis, accepturum denarium, me-
cedem*

cedem, & præmium, gloriæ æternæ. *Post laborem sequitur requies*, concludit S. Bernardus.

CONCEPTUS III.

Et Deum requievissè constat Genes. cap. 2. aſt opere & labore perfecto: *Requievit Dominus die ſeprimo ab omni opere, quod pararat*: Et Chriſtus ſuper fontem ſedebat, & requieſcebat, Joann. 4. aſt nonniſi poſt fatigationem & laborem: *JESUS ergo fatigatus ex itinere, ſedebat ſic ſuper fontem*. Laſſitudo, defatigatio, ob quam requies neceſſaria eſt, in Deum non cadit, cur ergo DEUS, quaſi laſſus, defatigatus ab opere quieſcere voluit? ad noſtrum ſolatum inquit Oleaſter in Geneſim, & S. Chryſoſtomus in Catena. Ut ſi & nos in benè operando deſudaverimus, optimam ac dulcem quietem capiemus æterni refrigerii.

CONCEPTUS IV.

Levitici cap. 25. cautum erat: *ſeprimo anno Sabbathum erit terra*. Oeconomi quoquè agris ſuis, quos duobus annis ſeminârunt, poſt fructus tam hyemales, quam æſtivalis latos, tertio anno ferias dant, Sabbathum indulgent. Terra & Ager Dei homo eſt: juxta verba Chriſti Lucæ cap. 8. *Quod autem cecidit in terram bonam hi ſunt, qui audientes verbum in corde bono, & optimo retinent, & fructus afferunt in Patientia*. Fructus inquam pietatis, ac bonorum operum: Tales fructus ſi nunc Ager cordis tui, mi homo, portaverit, Sabbathum & ferias requiei indubiè recipies.

CONCEPTUS V.

Genes. cap. 32. Deus, Jacob immutat nomen, & vocat eum Iſraël: *Nequaquam inquit Jacob vocabitur nomen tuum, ſed Iſraël*. Cur hoc? quid hæc nomina Jacob, & Iſraël ſignificant? S. Athanaſius ſerm. 4. contra Arianos interpretatur; quod Jacob idem ſignifi-

gnificet quàm *luctator, supplantator*. Israël autem: *Videns Deum*. Immutando ergo nomen; Jacob, in Israël, luctatorem, in vultu Deum, Deus nos instruit: Qui strenuè luctatus fuerit in bene vivendo; qui vitia, & propensiones animi extirpaverit, virtutes rō implantaverit, is fiet Israël, videbit Deum, requie æterna habetur. Perpulchrè Hugo Cardin. in hunc locum: *Non fiet Israël qui non prius fuerit Jacobita*. Post labores ergo datur requies.

CONCEPTUS VI.

Quietem, delicias, gaudia, concupiscit Sponsa in Cant. cap. *Lectulus noster floridus*: Lectulus, locus quietis, respirationis, quiescere ergo vult Sponsa: quid respondet sponsus? *Ego flos campi, & lilium convallium* Can. 2. ad desiderium quietis, se sponsum florem campi nominat: Quid hęc mysterii latet? Campus, locus est laboris, & sudoris; *in sudore vultus tui, vesceris panem* Job. 42. pro, inter asperos labores cernimus desudare, defatigari colimus ad petitionem ergo quietis respondet sponsus, dilectus: Ergo campus: quasi instruens: Quietem desideras, o anima, omnino præparata est, aut non nisi desudantibus, laborantibus in opere bonis. Audiatur Lippomannus: *Prius in campo actionis præparatus contra passiones rationem perturbantes fortiter prævalere debet, & tunc ad ipsius Dei contemplationis arcem conscendere.*

CONCEPTUS VII.

De Divite narrat Lucas: *Induebatur purpura & Byssus, & pultus est in inferno*, cap. 16. Sapiens econtra Prov. 31. de iusto dicit: *Byssus & purpura indumentum ejus*. Ambo iisdem vestibus induti sunt, & tamen unus solum quietem obtinuit æternam, alter non est; Cur hæc quies & diviti non obtigit? Cum pariter iisdem vestibus ornatus describatur? Quid per purpuram, & quid per byssum intelligitur? Purpura, otium, felicitatem, delicias, & voluptates designat: Byssus econtra, multam operationem, ac intensos labores. Ita Hugo Carnotensis serm. de signis indumentorum sacertotalium: *Byssus seu linum, multis castigationibus redditur candidum*. Par

Purpura primum indutus est dives, in otio, in deliciis, in voluptatibus vixit; inde reprobus. Justus verò omnium primo bysso vestitus describitur, in castigationibus, in multa, & pia operatione, labore optimo, vitam traduxit, inde beatus, hæres quietis æternæ: Concludit nunc Doctissimus de Padilla Annot. 12. in Habacuc cap. 3. v. 16. discursu 8. *Qui ergo prius in hac vita purpura induitur, in altera bysso laboris, & miseria induetur, qui verò labores tanquam linum in hac vita sustinet, postea in gloria perpetua æternæ felicitatis purpura indutus corruscabit; quia in domo Dei non nisi post labores datur requies, & otium, post fatigationem.*

CONCEPTUS VIII.

Mors est in mundo, elogia, & honorum titulos in lapides sepulchrales, ac mausolea inculpi. Judæi Salvatori nostro summum dant elogium, & honoris titulum *JESUS NAZARENUS, REX JUDÆORUM*. Matth. 27. Ast non lapidi sepulchrali, sed durissimo, ac infami ligno crucis, inculpunt. Cur non potius hunc titulum sepulchro appendunt? cur dolorosæ ac laboriosæ cruci? quid est sepulchrum, & quid est dolorosa crux? *Sepulchrum* respondet S. Hieronymus ep. ad Gerunt: *Locus quietis est*: Crux e contra, officina laborum, & dolorum est, ad crucem ergo, ad officinam laborum, & dolorum Christus regalem titulum, titulum æternæ quietis affigi ordinavit, & non ad sepulchrum, ad locum Otii, & quietis; edocens: Non per otium, sed per indefessos sudores, labores bonorum operum, perveniri ad regalem titulum, ad habitaculum, gustum ac dulcedinem æternæ quietis, & felicitatis. Post labores ergo pervenitur ad requiem.

Q 9

Impe-

Epilogus.

Imperator Severus, militibus suis sapius Tessera, in
Parolle militaris loco verbum dedisse fertur: *laborandum est*.
 Innuens; si gloriosi, si victoriosi esse, si pace, & quiete
 velint, indefessè desudent, se exercent, laborent; Eandem
 Tesseram CHRISTI militibus, omnibus Christianis scrip-
 tulo relinquo. *Laborandum est*. Bonis operibus continuo desuden-
 dum est; & victoriosi cum CHRISTO coelum con-
 scendemus, aeterna requie, ac pace perfruemur.
 Amen.

INDEX